

"МОСТАР НИ ЈА ДОНЕСЕ И НИ ЈА ОДЗЕДЕ СРЕКАТА!"

"Не можам да опишам што се случи кога Марта ја слушна веста за смртта на татко ѝ. Плачеше само тогаш и на погребот, и толку. Потоа целосно се затвори. Веќе не го спомнува, а внатре во себе страда. За разлика од неа, Андреј прашува: Кога ќе дојде мојот татко, зошто уште не доаѓа", вели сопругата Весна.

"На годишнината од трагедијата, во чест на Бранко, колегите од ВВи ПВО (Воено воздухопловство и Противвоздушна одбрана) ми дадоа пилотска значка. Марта ја виде, но ја потскривме, а Андреј ја најде токму на нејзиниот роденден. Ја извади и праша: Чија е оваа, му велам, на тато, а тој одговара, сега е моја, ајде стави ја тука да се гледа. Марта не сакаше да ѝ биде во близина, затоа ја скривме, а Андреј повторно вели: Не, мамо тука нема да се гледа, јас сакам веднаш кога ќе влезам во собата да можам и да ја видам. Ја ставивме во трпезаријата, кај телевизорот, по што ќерка ми негодуваше велејќи дека тука нема место. На тоа синот ѝ одговори: Марта, тато ми ја даде за да ти ја дадам тебе, денес на роденденот таа треба да биде тука. Ми се растажи душата. Некои работи Андреј ги прави по интуиција", објаснува Весна.

Пишува:
Жаклина МИТЕВСКА

Многу луѓе велат дека времето ги лекува раните. Но, во изминативе 12-13 месеци времето како да застана за семејствата на загинатите во владиниот "кингер". Споменот за најблиските вечно ќе живее во нивните срца, а болката никогаш нема да згасне. Остана празнина која никогаш нема да се пополни. За загинатите ќе говорат делата кои ги оставија зад себе, а нивните деца ќе се сеќаваат дека родителот им го изгубил животот на работното место.

Весна Ивановска, сопруга на починатиот копилот Бранко Ивановски, со болка во душата се потсетува на животот и на убавите денови минати со него.

"Навистина имав убав живот со Бранко кој, за жал, тра-

еше кратко. Заедно бевме само 15 години. Бев среќна што живеев со таков човек, нашиот живот беше динамичен. Постојано велев дека ние не сме како сите просечни луѓе кои живеат од 8 до 16 часот, доаѓаат дома, ручаат, малку ќе поседат и си легнуваат. Околу нас сè беше интересно и возбудливо. Бранко постојано учеше нови работи за својата професија, а речиси секогаш некаде беше на пат. Сепак, секоја слободна минута ја минуваше со семејството. Зиме, лете знаевме да излеземе со децата, да прошетаме околу зградата. Луѓето зборуваа: Каков пар! Си велев: Барем еден отсто од нив да имаат брак како нашиот, светот ќе цвета! Јас и Бранко бевме многу добри другари. Буквално бевме како едно, и токму кога си помислив колку сум среќна во животот се случи оваа трагедија", вели Весна.

Бранко бил добар, семеен човек, особено бил поврзан со ќерката Марта, а кога се

СОПРУГАТА ВЕСНА ИВАНОВСКА

родил малиот Андреј, тој целосно ја презел грижата околу неа.

"Ја носеше Марта - додава Весна - на скијање, на танцување, на сè што сакаше, а јас

останував дома со малиот Андреј. Не можам да опишам што се случи кога Марта ја слушна веста за смртта на татко ѝ. Плачеше само тогаш и на погребот, и толку. Потоа

целосно се затвори. Веќе не го спомнува, а внатре во себе страда. Со татко и беа посебен тим. И јас сум блиска со неа, но тие двајцата имаа посебен начин на комуникација. Се трудам колку што можам повеќе на децата да им ја надоместам загубата. Тие го загубија едниот родител, сега јас сум им и мајка и татко".

ВЕРБА

Бранко беше воен пилот, завршил Воена академија во Задар. Летал и во Мостар и во Пула. Работел и во Приштина, каде што летал со "миг 21". Од цела тогашна Југославија, од огромна група луѓе, само десеттина, меѓу кои и Бранко, успеале да се обучат за овој тип авион. По распаѓањето на Југославија, Бранко се вратил во Скопје, каде што првото летање му било со "утва", како воен пилот. И во Владата на РМ Бранко работел како воен пилот, иако бил во редовен работен однос во АРМ, од каде добивал и плата. Во владина служба бил испратен од Армијата, со договор за усовршување.

"Интересно беше неговото преминување од воена во цивилна авијација. Тоа беше нов начин на летање, а Бранко сакајќи да се усоврши постојано читаше стручна литература. Никогаш не се задолжуваше со постојното, секогаш тежнееше кон нешто повеќе, учеше, а така ме научи и мене.

Според кажувањата на Весна, тој бил среќен што ќе оди во Мостар, затоа што таму заедно ги минале најубавите години од животот. Имале желба, штом ќе им се укаже можност, да одат во Белград, а потоа во Мостар. Всушност, во 1988-1989 година Весна заминала на студии во Белград. Во тој период Бранко веќе бил прва година на Воената академија во Задар. Претходно, во Мостар го завршил средното образование - Воена гимназија.

"Еден период, додека Бранко учеше во Мостар, јас често одев таму. Првиот негов лет беше во Мостар, за жал, и последниот. Бев присутна на неговит прв лет. Беше пресреќен, тогаш почна и со официјалната обука за пилот. Тие неколку дена пред заминувањето за Мостар, Бранко беше пресреќен, бидејќи по војната, сакаше уште еднаш да го види овој град, да се потсети на најубавите денови кои таму ги минал. Всушност, таму почна и нашата љубовна врска. Тоа време беше најубавото, тогаш бевме најсреќни. Сакавме на децата да им ги покажеме тие места", се сеќава Весна.

По враќањето од Мостар, Ивановски требало да замине на друга дестинација. Но, за жал, дестинацијата Скопје - Мостар беше последната во неговиот живот.

"Веста за паѓањето на владиниот 'кингер' - дополнува Весна - ја слушнав околу 9 часот сабајлето, откако ми се јави брат му. Беше ужасно, тие моменти никогаш нема да ги заборавам. Сè друго човек се труди да заборава заради децата, но она првото што ќе те погоди е нешто страшно, што трае цел живот. Многу ми криво, зашто Бранко си ја знаеше професијата. Пред да почне да работи за Владата, преку АРМ беше на многу вежби, конференции, курсеви во Америка, во Велика Британија, итн. Го бараа да работи и надвор од државава, имаше огромен капацитет и стручност. Понекогаш го прашував зошто избра да работи тука, кога со

своето знаење можеше да направи одлична кариера било каде. Тоа е факт кој може да се потврди не само со добиените дипломи. За него се напишани многу убави зборови во разни списанија. Инаку, тој одлично го зборуваше и англискиот јазик. Без никакви проблеми Бранко ги минуваше дури и најригорозните здравствени прегледи. Аеродромот во Мостар го познаваше многу добро. И друг пат се случувало авионите со кои летал да имаат некаков проблем или, пак, да има невреме, громови, снегови, мразеви, но тој секогаш знаеше да се извлече. Летал и слетувал на многу покомплицирани аеродроми, отколку што е овој во Мостар.

навистина сам. Кога и да одеше на пат, децата како по правило се разболуваа. Тогаш му велеш: Зарем мораш сега да одиш, остани, а тој, пак, ми одговараше: снајди се, знам дека ќе се снајдеш. Кога ќе се вратеше вообичаено слушаше дека сè е в ред, а неговиот коментар се сведуваше на тоа: знаев, не се сомневам во тебе. Цела оваа мината година ме одржува тоа што Бранко верувал во мене дека сè ќе биде така како што треба. Знаам дека со ова што сега го правам, начинот на кој се однесувам, тоа што успеав сосема сама да застанам, го оправдав сè она што Бранко го мислел за мене и го очекувал од мене. Го сожалуваме секој кој изгубил некого, но

На пример, Осло, Франција... Тој секогаш работеше по план... Кога падна авионот, спасувачките екипи требаше само да одат во насока на летањето на 'кингерот' и веднаш ќе ги најдеа. Беа толку блиску до аеродромот, ги делеа само две минути", објаснува Весна.

"Тешко е - продолжува таа - кога ќе станеш сам родител, и татко и мајка. Постојано кога Бранко беше на пат, велеш сама сум, но дури сега сфаќам што значи да бидеш

кога тоа ќе го доживееш на сопствената кожа, согледуваш и сфаќаш колку загубата е тешка, колку таа може да боли. Луѓето постојано ми велеа дека сум сопруга на пилот, а тие во секоја ситуација треба да бидат силни. Колега на Бранко од АРМ имаше несреќа со авионот, за среќа остана жив. Знаам како тогаш ѝ беше на неговата сопруга. И мене, како отсекогаш да ме подготвувале за вакво нешто. Бранко имаше папка за документи, папка за

пиштолот, за станот... Веројатно беше таков човек, сакаше сè да му биде под конец. Сè му беше подготвено, како да знаеше дека ќе му се случи нешто. Еден ден кога дојде дома, ми рече: Ќе полагаш возачки испит, затоа што кога ќе ме нема дома, што ќе правиш. На негово инсистирање купивме компјутер, учев јазик. Сега откако ме вработија во Генералштабот на АРМ, сфаќам колку беа корисни Бранковите совети дека денес не можеш да се вработиш без познавање компјутери и јазик. Од Бранко научив да бидам стaloжена и смирена личност. Тој велеше: Број до десет, па кажи. Мојот сопруг беше голем шегобиец, имаше смисла за хумор, веруваше во мене и во децата. Беше и народен човек, но и вистински професионалец и кон сите пат-

ници кои се возеа со него во авионот, секогаш се однесуваше исто. По смртта на Бранко од сите страни на светот пристигнаа телеграми".

СООЧУВАЊЕ

И Бранко и Весна потекнуваат од Битола. Кога се родила Марта (сега веќе десетгодишна), Весна и таа живееле во Битола. Секој петок Бранко доаѓал, а во неделите се враќал во Скопје, каде што и работел.

Кон крајот на 1996 година, односно на 31 декември, тие го добиле станот во Скопје. Всушност, Новата 1997 година ја дочекале во сопствениот стан. Андреј се родил во Скопје и сега има 3 години.

"Многу ми е жал за децата, останаа без татко. Андреј е мал, можеби и нема да го помни. За разлика од Марта, тој прашува: Кога ќе дојде татко ми, зошто уште не доаѓа. Што да му одговорам? На годишнината од трагедијата,

во чест на Бранко, колегите од ВВи ПВО (Воено воздухопловство и Противвоздушна одбрана) ми дадоа пилотска значка. Марта ја виде, но ја потскривме, а Андреј ја најде токму на нејзиниот роденден. Ја извади и праша: Чија е оваа, му велам, на тато, а тој одговара, сега е моја, ајде стави ја тука да се гледа. Марта не сакаше да ѝ биде во близина, затоа ја скривме, а Андреј повторно вели: Не, мамо тука нема да се гледа, јас сакам веднаш кога ќе влезам во собата да можам и да ја видам. Ја ставивме во трпезаријата, кај телевизорот, по што ќерка ми негодуваше велејќи дека тука нема место. На тоа синот ѝ одговори: Марта, тато ми ја даде за да ти ја дадам тебе, денес на роденденот таа треба да биде тука. Ми се растажи душата. Некои работи Андреј ги прави по интуиција", објаснува Весна.

Госпоѓа Ивановска вели дека не погрешила што отпувала во Мостар, да положи цвеќе на местото на трагедијата, таму каде што загинаа

нејзиниот сопруг и останатите патници од "кингерот".

"Многу се колебав, бидејќи по трет пат требаше да се соочам со вистината. Првото соочување со загубата беше кога ни кажаа за паѓањето на авионот и кога ги добивме телата. Само јас знам како ги минав седумте дена очекувајќи го Бранковото тело. Тие денови постојано бевме со луѓе, имавме максимална поддршка од колегите, пријателите. Второто соочување беше кога требаше да ги земеме предметите на загинаатите. Мислам дека во Мостар навистина се простив од него и тоа на вистинското место. Тоа е вистинското место затоа што таму ја испушти душата. Му кажав збогум таму каде што верувам и дека требаше", истакнува Весна.

Копилотот Бранко Ивановски замина во вечниот дом многу рано, на возраст од 36 години. Пред него беше животот. Требаше да им се радува на децата, да ги следи, да ги насочува. Заедно со нив да ги доживее сите убави денови.